

materialiet maa skaffes tilveie om Vinteren, naar det skal tilveiebringes paa en økonomisk og hensigtsmæssig Maade, ligesom ogsaa, at Veiarbejderne maae begynde meget tidligt om Foraaret, naar de skulle have deres rette Gang. Jeg troer nu, at Amterne vilde komme i en meget uheldig Stilling, naar de den 1ste April skulde overtage deres Veie og hverken forefandt de Materialier ved Veiene, som de skulde bruge, ja ikke engang Contracter eller Licitationer om Levering af Materialet, og ei heller nogen Afgjørelse af, hvorledes Veiarbejderne, der skulde begynde paa den Tid, skulde udføres. Man bør efter min Formening ikke strax udsætte Amterne for denne Forlegenhed. Jeg vil endnu blot sige, at denne Vanstuelighed ikke vilde være hævet ved det Forslag, jeg før stillede, at Arbeidet skulde gaae uforandret i et Aar; thi naar Veiofficererne ikke have faaet Lov til at skaffe Materialet isorveien, vilde de ogsaa blive nødt til at anstaffe det paa en uhensigtsmæssig Aarstid og anvende det paa en ligesaa uhensigtsmæssig Tid.

Indenrigsministeren: Den ærede Rigsdagsmand, der sidst havde Ordet, foreslog, at man skulde udsætte Lovens Krafttræden et Aar; dette bliver idetmindste efter min Opfattelse Tilfældet, naar man følger hans Forslag. Jeg skal bemærke, at vistnok alle Amter ere forberedte paa at overtage Hovedlandeveisene. Fleertallet af Amterne har, som den ærede sidste Taler rigtigt anførte, allerede Kræfter til deres Disposition, som kunne overtage Arbeidet, og de Amter, der ikke have saadanne, maae være beredte paa at anstaffe dygtige Kræfter, som kunne lede Arbejderne. Det er en meget gammel Tanke, at Amterne skulle overtage Hovedlandeveisene, en Tanke, som allerede i 17de Rigsdagssession rykkede sin Realisation temmelig nær, og jeg troer derfor, at hvis noget Amt skulde blive truffet uforberedt af denne Lov, saa maa det virkelig tage Skade for Hjemgjæld, saa er det Amtets egen Feil, Amterne have været varstøede tidnok derom. Det er ganske vist mindre heldigt, at man ikke har kunnet lade disse Licitationer afholde, men paa den anden Side vil det vistnok erkjendes

at være særdeles vanstueligt for Ministeriet, førend det med nogenlunde Sikkerhed kan bedømme, hvilken Stæbne Lovforslagene overhovedet vilde faae, at tage en endelig Beslutning med Hensyn til Afholdelsen af Licitationer. En æret Rigsdagsmand fra Ribe Amt (Rühnel) har fuldkommen rigtigt opfattet den Bemærkning, jeg gjorde før, at Villighedshensyn langt snarere kunde gjøres gjældende ligeoverfor Amterne, end ligeoverfor Byerne, og det af den ganske simple og naturlige Grund, at Amterne ved dette Lovforslag om Hovedlandeveisenes Overgang til Amtsgemeindernes Forfarg blive berørte i en ganske anden Grad end Kjøbstæderne. For Kjøbstædernes Vedkommende træder Amtsgemeindernes med Hensyn til Hovedlandeveisgadernes Vedligeholdelse fuldstændig i Statskassens Sted, saaledes at altsaa Byernes Meerudgift paa Grund af den her foreslaaede Forandring vil reduceres til, hvad der af deres Hartkorn maatte ydes til Hovedlandeveisenes og Landeveisenes Vedligeholdelse mere, end hvad de hidtil have ydet, Noget, der for Kjøbstæderne er aldeles forsvindende, og endda vilde Kjøbstæderne, dersom det andet Lovforslag om Veivæsenets Ordning gaaer igjennem, have en rimelig Udfigt til at blive lettede for en Deel af de Byrder, der hidtil have paahvilet dem, derved, at en Deel af deres Gader kunne blive optagne som Landeveisgader til Vedligeholdelse for fælles Regning af By og Land. Jeg troer altsaa, at dette Lovforslag vanstuelig skulde kunne fremkalde noget Villighedshensyn ligeoverfor Byerne, hvorimod jeg meget villig skal erkjende, at der i de Omstændigheder, den ærede Rigsdagsmand anførte, kunde ligge en særegen Opfordring til overhovedet at komme den af ham nævnte By til Hjælp, ligesom det i næstforrige Session ogsaa med stor Beredvillighed af dette Thing blev erkjendt, at der var Anledning til, paa Grund af Grændsens Flytning, at komme Ribe Amts District til Hjælp ved Veies Anlæg. — Endnu skal jeg kun ligeoverfor de fra flere Sider gjentagne Klager over gamle Kjøbenhavns Amts fremtidige Stilling henlede Thingets Opmærksomhed paa, at dette Amt ganske vist vil faae en forøget Byrde, men at denne i mine Tanker ikke vil være overvældende, ikke vil være saa stor, at man